

BƏDƏN TƏRBIYƏSİ SAHƏSİNDƏ İDMAN JURNALİSTİKASI TƏDRİSİNİN ƏHƏMİYYƏTİ

A.A. Bünyatova

Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyası

aydan.naghiyeva2019@sport.edu.az

Nəşr tarixi

Qəbul edilib: 01 oktyabr 2021

Dərc olunub: 27 oktyabr 2021

© 2021 ADBTİA Bütün hüquqlar qorunur

Annotasiya. Bu gün həyatın hər sahəsində idman anlayışı böyük əhəmiyyət kəsb edir və bu anlayış hər yerdə özünü göstərir. Müxtəlif idman növlərinə, xüsusilə də futbola aid irəliləyişlər kütləvi informasiya vasitələri ilə geniş kütlələrə çatdırılır. Media, bu sahədə ixtisaslaşmış jurnalistlər vasitəsi ilə idman dünyasını izləyir. Bu nöqtədə, müxtəlif idman sahələrinin mediada lazımı şəkildə işıqlandırılmasını və elm və keyfiyyət cəhətdən daha uğurlu bir şəkildə keçirilməsini təmin etmək üçün idman jurnalistikasında ixtisaslaşmaya təkan verilməsi və davam etdirilməsi çox vacibdir. İdmanın hər bir cəmiyyətin fiziki və mənəvi inkişafına böyük töhfə verdiyinə əsaslanaraq, bu araşdırmanın məqsədi, fərqli perspektivlər vasitəsilə bu sahədə veriləcək təhsilin əhəmiyyətini vurğulamaqdır.

Açar sözlər: *jurnalistika, media, idman, təhsil.*

İdman anlayışı yarandığından bu günə qədər hamı tərəfindən görülən əhəmiyyəti və mənfəəti ilə müəyyən dəyişikliklərə məruz qalaraq böyük ticarət sahəsinə çevrilmişdir.

İdman bədən tərbiyəsi və boş vaxt anlayışlarından əlavə, həyatı oyunlarla şərh edən iş formasıdır. Ümumi bütövlüyü daxilində, idman bir çox fərqli elm sahəsinin köməyi ilə inkişaf etmişdir və onu əsas xüsusiyyətlərinə əsaslanaraq təyin etmək imkanı var. "Ən qısa ifadə ilə oyun, yayındırma, əyləncə və işdən uzaqlaşma deməkdir ... Əlavə olaraq idman, oyunu yarışla birləşdirən, daha çox fiziki qabiliyyətə malik olduqları üçün qalibləri mükafatlandıran, davamlı və intensiv bir işdir".

Hal-hazırda, sürətləndirilmiş elmi araşdırmalarla əlaqədar müxtəlif mövqelərə sahib

olmaqda idman konsepsiyasını fərqli formalarda ələ keçirmək də mümkündür: "Bizim dünyamızda gündəlik inkişaf edən siyasi rəqabətə, texniki dəyişikliklərə, sosial dalğalanmalara əsas verən hər kəs tərəfindən qəbul edilə bilən universal dillər olduqca nadirdir. İdman da onlardan biridir" [1, s. 59].

İdmanda əsas məqsəd qazanmaqdır. Bu ideal bəzən komanda şəklində, bəzən də fərdi olaraq həyata keçirilir. "İdman oyunları, zamanın və rəqibin təzyiqi altında bədən texnologiyasından istifadə edərək hədəflərin uğuru deməkdir" [2].

Bu oyunlarda mübarizə bəzən ölkələr səviyyəsində, bəzən də şəxsi rəqabətlə gedir. Ancaq qazanmaq üçün heç vaxt centlmenlik qaydalarından kənara çıxılmamalıdır. Çünki bütün idman oyunlarının əsasını kübarlıq və dostluq təşkil edir. Bu anlayışlara zərər verilsə, idmanın bütün mənası və məqsədi çirklənəcək.

"İdman həqiqətini bəşəriyyətin məlum tarixinə qədər götürmək mümkündür və bu, xüsusilə son iki əsrdə getdikcə artan sürətlə kütlələrin diqqətini çəkir" [3, s. 14].

İdman, dünyanın müxtəlif qitələrindən fərqli etnik, dini və mədəni köklərə malik insanları bir araya gətirməyə kömək edir və onları bir-birinə bağlamağa kömək edir. Bütün dünyada idman oyunlarının televiziyalardan canlı yayımlanması milyonlarla və hətta milyardlarla insanın eyni anda eyni həyəcanı paylaşmasına səbəb olur.

İdman yarışları da ölkələr arasındakı beynəlxalq fikir ayrılıqlarını aradan qaldırmağa kömək edə bilər: ABŞ-Çin arasında oynanan stolüstü tennis oyunu, 1998 Dünya Kubokunda ABŞ-İran milli futbol komandalarının yarışması, 2008-ci il Avropa Futbol Çempionatına namizəd olmaq üçün Türkiyə və Yunanistanın birgə müraciəti, Qalatasaray ilə Olimpiakos arasında İstanbul Olimpiya Stadio-

nunda oynanan Dostluq oyunu nümunə olaraq verilə bilər.

Mövzuya başqa bir tərəfdən baxsaq, “İdman əvvəlcə özünə qarşı, sonra təbiətə, zamana və insana verilən əxlaqi və fiziki fəaliyyətlə davam etdirilən bir insanın mübarizə yoludur”.

İdman, qaydalara hörmət edərək və cəmiyyətdə sevgi və anlayışla əlaqələr qura bilməklə insana sağlam, intizamlı bir xarakter verə bilər” [4, s. 61]. Qeyri-kafi idman salonları, ictimaiyyətin məhdud dəstəyi idmançı yetişdirir bilməməyimizin ən vacib səbəbləridir. Bu cür problemləri azalda bilsək, bizim ölkəmizdə də idman inkişaf edərək lazım olan səviyyəyə çata biləcəkdir.

Müasir idman jurnalistikası 1800-cü illərin əvvəllərində məzmunu qəzetlərdə görünməyə başladığı andan etibarən köklərini tapır. Başlanğıcda, idmanlar at yarışı və boks qeyri-adi şəkildə əhatə edirdi. Əhatə dairəsi hadisənin özünə və daha çox sosial kontekstə yönəlirdi. Şimal ilə Cənub arasındakı at yarışları və ABŞ ilə İngiltərə arasındakı boks döyüşləri sosial elitanın böyük marağına səbəb oldu. 1820-ci və 30-cu illər ərzində qəzetlərin əsas demoqrafik hədəfi sosial elita idi, çünki qəzet adi insan üçün çox bahalı idi. 20-ci əsrə yaxınlaşdıqda, idman jurnalistikasının artmış doymasına səbəb olan bir neçə mühüm dəyişiklik baş verdi əsas axın. Bunlardan birincisi qəpik mətbuat daha ucuz və daha çox tabloid qəzet istehsalına imkan verdi. Qəzetlər də tirajdan istifadə etmək əvəzinə istehsal xərclərini ödəmək üçün reklamdan istifadə etməyə başladılar. Bu iki amil hədəf seçilən demoqrafik səviyyədə sosial elit yuxarı təbəqədən aşağı-orta təbəqəyə dəyişməyə səbəb olur. Eyni zamanda Sənaye inqilabı sürətlə genişlənməkdə idi orta sinif ölkə tərəfdən sürətlə inkişaf edən şəhər inkişaflarına doğru gedirdilər. Hədəf demoqrafik dəyişikliyi, qəzet yayımcılarının kütlə üçün cəlbedici məzmun axtarması və idmana üz tutması demək idi. Bu inkişaf, artan populyarlıq ilə üst-üstə düşdü beysbol sürətlə "Amerikanın əyləncəsi" nə çevrildi.

Qəzetlərin idman səhifələri indiki oxucuların ən çox diqqətini çəkən bölmələr arasında liderlik edir. Qəzetlərin ümumiyyətlə arxa səhifələrindən başlayaraq oxunması qəbul edilmiş bir reallıqdır. İdman səhifələrində şərhlər

də, xəbərlərdə və hətta fotosəkillərdə yer alan mesajlar, cəmiyyət kütləsinə təsir edə bilər və qısa müddətdə idman ictimai rəyini yönəldir.

Fərqli sahələrdə vəzifə alan jurnalistlərdə olduğu kimi, idman jurnalisti də ilk növbədə sosial məsuliyyət daşımalıdır. Bir jurnalistin sosial məsuliyyətinin ilk addımı oxucularına xəbər çatdırmaqdır. Bundan əlavə, idman jurnalisti öz xəbərləri ilə cəmiyyəti məlumatlandırarkən reallığa uyğunluğu da gözdə tutmalıdır. Səhv və itkin məlumatlar verməməlidir. İdman jurnalisti, bu məsuliyyəti tam şəkildə yerinə yetirmək üçün, geniş idman mədəniyyətinə sahib olaraq, idman mövzusunun və peşə hazırlığını təqib edərək özünü daim yeniləyərək hər mövzuya həssaslıqla yanaşan bir şəxs olmalıdır. Jurnalist hadisələri təkbəşinə yaratmır, hadisələri müəyyən prinsiplər çərçivəsində əlində tutaraq ictimaiyyətə ötürür. İdman jurnalistləri ya idman gündəmində, ya da idman mətbuatı sahəsindəki problemləri ortaya qoymalı və bunu da müzakirə etməyi bacarmalıdır. Neytral və müstəqil olmalıdır; düşüncələrini deyil, reallıqları ön plana çıxarmalıdır.

Digər tərəfdən, “Müşahidə olunan hadisələri, inkişafı və xəbərləri oxuculara düzgün və başa düşülən şəkildə çatdırma bilmək üçün bir jurnalistin yazılı ifadə qabiliyyəti inkişaf etdirilməli, diktasiya və durğu işarələrindən yaxşı istifadə edilməlidir. Eyni zamanda mövzu ilə əlaqəli texniki terminləri bilməlidir. Xəbərlər hər kəsin anlaya biləcəyi sadə bir dildə, habelə xəbərin və zamanın məzmununda yazılmalıdır, qəzetdə hərfi gözəlliyə malik məqalələrin olması oxucuların gözləntiləri arasındadır. Qəzetlərin idman səhifələri həm də məktəb çağındakı gənc nəslin aparıcı bölmələrindən biri olduğundan, medianın istifadə etdiyi dil təhsilin vacib bir bilavasitə elementi olaraq da qəbul edilə bilər” [5, s. 132].

Danılmaz həqiqətdir ki, yeni nəslin nümayəndələri olan yazıçılar bu sahəyə o qədər də ciddi yanaşırlar. Bu nəslin nümayəndələri nə oxucular, nə də dinləyicilər üçün qənaətbəxş yazmır və ya danışmırlar. Azərbaycan Respublikasının müstəqillik qazanmasından sonra ölkəmizin bütün sahələri ilə bərabər idman sahəsi də bir xeyli inkişaf etdi. Azərbaycan idmançıları Avropa və dünya

çempionatlarında, olimpiya oyunlarında iştirak etmək hüququ qazandı. Beləliklə, idmançılarınımızın uğurlarını dünyaya lazımınca tanıtdırmaq üçün mətbuatın geniş imkanlarına böyük ehtiyac duyulmağa başlandı. Lakin, müstəqillikdən sonra yeni televiziya və radio kanallarının fəaliyyətinə baxmayaraq, idman jurnalistikasının irəliləyişi heç də ürəkaçan deyildi. Hazırda fəaliyyət göstərən “İdman Azərbaycan” kanalında demək olar ki, peşəkar idman jurnalisti yox dərəcəsinədir. Kanalda fəaliyyət göstərən idmançılarəm öz sahələrində peşəkar olsalar da, jurnalistika sahəsindəki çatışmazlıqları fəaliyyətlərində özünü kifayət qədər bürüzə verir.

Ən çox diqqət olunmalı məqamlardan biri də çap olunmuş idman mətbuatında qrammatik qaydalara xüsusi diqqət yetirməkdir. İdman səhifələrində fellərin, adların və obyektlərin düzgün olmayan yerlərdə istifadəsi nəzərdən qaçmır. Qaydalara riayət edilən cümlələr əvəzinə küçə dilindən istifadə olunur. Küçə dilindən istifadə edərkən jurnalistin oxucusuna ən qısa yolla çatmaq istəyi əsas amildir. Bunun nəticəsində də, yazma qaydaları baxımından səhvlər ortaya çıxır. Əsas məqsəd daha çox satmaq olduğu üçün bu cür səhvlər edilir. Məsələn, ayrı və ya bitişik səhv yazılmış -da, -də, -ki görülür. İdman yazıcıları söz tapa bilmədikləri üçün söz ehtiyatlarının qənaətbəxş olmadığı təəssüratını oyadırlar. Bir cümlə eyni cümlədə və ya paraqrafda ardıcıl olaraq bir neçə dəfə istifadə olunur. Digər tərəfdən, bəzi idman yazıcılarının sözün əslini axtarmaması və hətta orfoqrafiya kitabından və lüğətdən istifadə etməməsi nəzərə çarpır. Digər tərəfdən, azərbaycanca qarşılığı olan sözlərin xarici dildə formaları ilə israrla istifadə edilməsi başqa bir çətinlik yaradır. Bütün lazımi materialların əksəriyyəti internet saytlarından götürülür. Bu səbəbdən də, respublikamıza aid idman xəbərləri haqqında kiçik bir məlumatı belə əldə etmək çətinləşir.

Nəticədə, çap idman mətbuatı hər bir idman qolu ilə əlaqəli məqalələrdə etibarlıdır və eyni zamanda, futbolla bağlı xəbər və yazılarda da qrammatika qaydalarına diqqət yetirməlidir. Qaydalara uyğun yazma-ifadə dili də oxuculara hörmətin göstəricisi olur. Sözləri düzgün və yerlərində istifadə etmək də qeyri -

müəyyənliyə son qoyacaq. Səhv istifadə olunan futbol terminləri əvəzinə, onların mövcud düzgün ekvivalentləri Beynəlxalq Futbol Federasiyaları Şurasının (IFAB) təsdiq etdiyi kimi, demək olar ki, hər il yenilənir. Yəni də hər bir idman yazıcısının orfoqrafiya kitabından və lüğətdən istifadə etmək vərdişi olmalıdır. Tiraj əldə etmək, oxuculara hakim olmaq və onları yönləndirmək məqsədi ilə fanatizm ideyasına sahib olan məqalələrin yerinə, idman mətbuatı dostluğu, qardaşlığı təşviq etmək üçün idmanı oxucularına əks etdirmək prinsipini qəbul etməlidir.

Xarici ölkələrdə idman mətbuatını izləmək, daxili və xaricdə baş verən xəbər mənbələri ilə əlaqə quraraq xəbərlər və şərhlər verə bilmək üçün xarici dil bilməsi şərtidir. Bundan əlavə, idman jurnalisti idmanın prinsiplərini və metodlarını bilən və idmanda ədalətli oyun fəlsəfəsini mənimsəyərək idmanı sevən insan olmalıdır. İdmanla əlaqədar hüquq və tənzimləmə biliklərinə sahib olmaq, idman jurnalisti üçün bir mövzunu oxucularına ətraflı şəkildə və bir inkişaf baş verəndə narahatlıqla ötürməkdə böyük fayda təmin edir.

Mətbuat müəssisələrinin və Kommunikasiya Fakültələrinin əlaqəli şöbələrinin birgə işləri ilə peşə təhsili kursları, seminarlar və ya sertifikat proqramları təşkil edilməlidir. Yəni də mətbuat müəssisələri dünyanın aparıcı idman klublarından, idman məktəblərindən və çap mətbuat orqanlarından idman yazıcıları, mütəxəssislər, təlimçilər və texniklər gətirməli və gənc idman jurnalistikası namizədlərinin inkişafına töhfə verməlidirlər. Fərqli nöqtəyənəzləri əks etdirmək, idman səhifələrində məlumat baxımından oxucuları məmnun edən keyfiyyətli məqalələr yazmaq, məqalələr yazmaq üçün idman jurnalistikasına namizədlərin tədqiqatçı ruhu qazanmasına səbəb olmaq lazımdır. Sürətlə inkişaf edən kommunikasiya texnologiyalarından istifadə etmək və bu texnologiyaları peşə sahəsində səmərəli və sürətli bir şəkildə istifadə etmək üçün təşkilat daxilində təlim seminarları təşkil edilməlidir. Yəni də bu təlimlər çərçivəsində idman jurnalisti üçün arxiv məlumatlandırılması və idman tarixi haqqında ən yüksək səviyyədə məlumat verilməlidir. Eyni cür həmçinin idmançılara da jurnalistika haqqında arxiv məlumatlandırılması

və jurnalistikanın tarixi haqqında ən yüksək məlumat verilməlidir.

Bu cür təchizat, idman hadisələri oxucuların ixtiyarına verildikdə, keçmişlə əlaqə qurmaq və müqayisə etmək imkanı verir və eyni zamanda şərh etməkdə üstünlük gətirir. Nümunə üçün, bir idman jurnalisti atletika yarışını izləyərkən, məsələn, yarış meydançasında rekord qıran bir hadisə haqqında xəbər yazarkən idmançının əvvəlki performansı haqqında ətraflı məlumat əldə edərsə, bu məlumatı ona vermək çox faydalı olar. Əlavə olaraq, peşə təhsili çərçivəsində milli və beynəlxalq idman təşkilatları haqqında da lazımı məlumatlar verilməlidir: “Ümumi kimi milli təşkilatların strukturları, əməliyyatları, orqanları, komitələri, şuraları və direktorları haqqında məlumat sahibi olmaq. Gənclər və İdman Müdirliyi, İdman Federa-siyaları və Beynəlxalq Olimpiya Komitəsi (UOK), Beynəlxalq Futbol Federasiyası (FIFA), Avropa Futbol Federasiyası (UEFA), Beynəlxalq Basketbol Federasiyası (FIBA), Beynəlxalq Güləş Federasiyası (FILA) kimi beynəlxalq qurumlar xəbər yazarkən jurnalistin repertuarında yer alacaq məlumatlar” [5, s. 138-139].

Bir idman jurnalistinin uğur qazanması üçün ən az bir idman şöbəsində təcrübəsi olmalıdır. "Bu gün bir çox insan, hansı oyunçunun oynamalı olduğunu, komandanın hansı sistemdə oynamalı olduğunu mövzusunda komandanın texniki direktorundan daha yaxşı bildiklərinə inanır. Bu səbəbdən idman jurnalistlərinin oxucularına izah edəcəkləri idman sahəsi haqqında dərin biliklərə sahib olmalıdırlar... Avropa ölkələrində və ABŞ-da idman jurnalistləri arasında müəyyən bir ixtisas var. O sahənin mütəxəssisi olmayanlar o şöbədə heç bir iş görə bilməzlər. Məsələn, hər bir sahənin mütəxəssisi Olimpiadada öz şöbəsi ilə bağlı vəzifə götürür. Hətta olimpiadanın da öz mütəxəssisi var. Türkiyədə futboldan başqa, yalnız basketbol, atletika və güləş üzrə məhdud sayda mütəxəssis var ... [5, s. 139].

Qiymətləndirmə Azərbaycandakı universitetlər daxilində aparılırsa, idman ünsiyyəti, onun fəaliyyəti, iqtisadiyyatı və hüququ ilə əlaqədar proqramların sayının çox az olduğu, və ya idman fakültələrində ümumiyyətlə jurnalistika ixtisasının olmadığı görülür. Azərbay-

can Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyası mövcud çatışmazlığı aradan qaldırmaq üçün “İdman jurnalistikası” adı altında magistr təhsili proqramı yaratmışdır. Proqramın məqsədi bu sahə üzrə ixtisaslı kadrların sayını artırmaq olsa da, magistr proqramı seçmək imkanı əksəriyyət tələbələr üçün əlçatan deyildir.

Jurnalistikanın müxtəlif sahələrində olduğu kimi, idman jurnalistikası sahəsində də ixtisaslaşmanın, xəbərin etibarlılığı, qəbul edilməsi və diqqəti cəlb etməsi, nəzərə alınması və təqib edilməsi baxımından böyük əhəmiyyəti vardır. Mövzusunun mütəxəssisi olan bir jurnalistin yazdığı xəbər həmişə daha çox maraq doğurur. Bu sahədə ixtisaslaşma, eyni zamanda, qurumun kimliyi, jurnalistin çalışdığı mətbuat qurumunun nüfuzu və eyni qurumun sektordakı rəqibləri ilə mübahisəsi baxımından da əhəmiyyətlidir.

Bundan əlavə, idman sahələrində jurnalistikanın əsasları üzrə ixtisaslaşmanın böyük faydası vardır. İdman sahələrində jurnalistikanın əsasları üzrə ixtisaslaşmış idmançılar jurnalist peşəsindən əlavə, mü sahib kimi çıxış etməyin əsas qaydalarına yiyələnmiş olacaqlar. Bunun nəticəsində televiziya və radio kanallarda daha ürəkəçən işlər görmək mümkün olacaqdır.

Jurnalistlər tərəfindən məktəb bazasında əldə edilən təhsilə yönəlmiş fəaliyyətlər, təhsil illərində ixtisaslaşma yolunda və ya peşə həyatına qədəm qoyanlar üçün proses boyunca idman jurnalistikası sahələrində də özünü göstərir. Həm də xaricdəki bir çox universitetdə idman jurnalistikası sahəsində təhsil davam edir və bu istiqamətdə mütəxəssis idman jurnalistləri yetişdirilir. Xüsusilə gündəlik qəzetlərin idman səhifələrində və qərb ölkələrində nəşr olunan gündəlik idman qəzetlərində idman müxbirlərinin müxtəlif idman sahələrində ixtisaslaşdığı müşahidə olunur. Digər tərəfdən, Azərbaycan bu sahə üzrə qeyri-kafi səviyyədədir.

Bu mövzuda ixtisaslaşmaq üçün, mövzunun müvəffəqiyyətli olması üçün, ixtisaslı idman jurnalistini işə götürə bilmək üçün Mətbuat Təşkilatlarının Kommunikasiya və İdman Peşə Liseyləri və ya İdman Elmləri Fakültələri ilə sıx əməkdaşlığının olması tələb olunur. Peşə təhsilinin davamlılığı və xarakte-

ristikası üçün fanatizmi ön planda tutan, tiraj əldə etmək, oxucu üzərində hökmranlıq etmək, oxucunu istiqamətləndirmək məqsədi ilə yazılan məqalələr əvəzinə qaydalara uyğun olaraq dostluğu, qardaşlığı, sülhü, idmançılığını və rəqabət mühitini təşviq etmək üçün idmanı oxucularına əks etdirmə prinsipini qəbul etmək üçün vacibdir.

Xüsusilə, İdman Fakültələrində Jurnalistika Bölmələri yaradılmalı və keçirilən jurnalistika dərslərində idman mətbuatının praktik tətbiqləri və nəzəri məzmunu ilə yanaşı jurnalistika ixtisasının təməl qaydalarının tədris edilməsinə diqqət yetirilməlidir. Gələcəkdə idman jurnalisti olmaq istəyən tələbələrə fakültələr tərəfindən dəstək verilməlidir ki, müxtəlif mətbuat qurumlarının idman xidmətlərində xarici təlimlər keçirsinlər və bu yolla təcrübə qazansınlar və peşənin texniki xüsusiyyətlərini görsünlər. Seminar və konfransların təşkili ilə idman dünyasının aparıcı adlarının və mövzu ilə maraqlanan seqmentin görüşünün keçirilməsi faydalı olacaqdır.

İndiki dövrdə Azərbaycan tədricən dünyanın aparıcı idman ölkələrindən birinə çevrildiyindən, ölkəmizdə idman jurnalistikası sahəsində kadr çatışmazlığı probleminin həlli mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Bütün bunlar nəzərə alınaraq, lazımi tədbirlər görülərsə, bu zaman Azərbaycanda idman jurnalistikasının inkişafında qənaətbəxş irəliləyişlər görmək mümkün olacaqdır. Eyni zamanda Azərbaycanın da idman sahəsində atdığı uğurlu addımlar daha düzgün və dəqiq şəkildə dünyaya çatdırılacaqdır.

ƏDƏBİYYAT

1. **Bourg J.F.** *Spor ve Televizyon: Etik Rekabet İle Ekonomik Düzen Arasında (Sports and Television: Between ethical rivalry and economic order)*. Medya Dünyası, Derleyen: Jean-Marie Charon, Çeviren: Oya Tatlıpınar, İstanbul, İletişim Yayınları 1992.
2. **Yaman H.** *Gelecekte de futbol olacak mı? (Will there be football in the future?)*. Retrieved from <http://www.ntvmsnbc.com> 2003.
3. **Sert M.** *Gol Atan Galip (Who Scores a Goal, Wins)*. İstanbul, Bağlam Yayıncılık 2000.
4. **Ünlütepe M.Ş.** *Türkiye'de Spor Gazeteciliği ve Tarihsel Gelişimi (Sports journalism in Turkey and its historical development)*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İ.Ü.S.B.E., İstanbul 1991.
5. **Özsoy S. & Doğu G.** *Spor Gazeteciliğinin Bugünkü Durumu ve Mesleki Nitelikleri (Sports journalism today and professional qualifications)*. İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi, Sayı: 25, İstanbul, İ.Ü. Basım ve Yayınevi Müdürlüğü 2006.
6. *Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyasının Yubileyinə həsr edilmiş Beynəlxalq Konfransın Materialları*: Bakı 2010
7. *Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyasının Elmi xəbərləri 2*, Bakı 2016.

ВАЖНОСТЬ ОБУЧЕНИЯ СПОРТИВНОЙ ЖУРНАЛИСТИКЕ В СФЕРЕ ФИЗИЧЕСКОГО ВОСПИТАНИЯ

А.А. Бунятова

Азербайджанская Государственная Академия Физической Культуры и Спорта
aydan.naghiyeva2019@sport.edu.az

Аннотация. Сегодня понятие спорта имеет большое значение во всех сферах жизни, и это понятие проявляется повсюду. Достижения в различных видах спорта, особенно в футболе, доводятся до масс через СМИ. СМИ следят за миром спорта че-

рез журналистов, специализирующихся в этой области. На данный момент очень важно поощрять и продолжать специализироваться на спортивной журналистике, чтобы гарантировать, что различные виды спорта должным образом освещаются в

средствах массовой информации и проводятся более успешно с точки зрения науки и качества. Основываясь на том факте, что спорт внес значительный вклад в физическое и духовное развитие каждого общества, цель данного исследования - подчеркнуть

важность образования в этой области с разных точек зрения.

Ключевые слова: журналистика, СМИ, спорт, образование.

THE IMPORTANCE OF TEACHING SPORTS JOURNALISM IN THE FIELD OF PHYSICAL EDUCATION

A.A. Bunyatova

Azerbaijan State Academy of Physical Education and Sport
aydan.naghiyeva2019@sport.edu.az

Annotation. Today, the concept of sports is of great importance in every sphere of life, and this concept manifests itself everywhere. Advances in various sports, especially football, are communicated to the masses through the media. The media follows the world of sports through journalists specializing in this field. At this point, it is very important to encourage and continue to specialize in sports journalism in order to ensure that various sports are properly covered in the media and

conducted more successfully in terms of science and quality. Based on the fact that sport has made a significant contribution to the physical and spiritual development of each society, the purpose of this study is to emphasize the importance of education in this area through different perspectives.

Keywords: journalism, media, sports, education.